

Bejegyzett élettársi kapcsolat

Útmutató meleg és leszbikus párok részére

Bejegyzett élettársi kapcsolat

Útmutató meleg és leszbikus párok részére

ISBN 978-615-5707-31-5

Kiadja a Háttér Társaság, 2022. december.

A Kiadvány közérthetőségi szerkesztését a Világos Beszéd munkatársai végezték. További példányok megrendelhetők a Háttér Társaság címén.

Tel.: (1) 329 2670 · Fax: (1) 799 8418 · Email: hatter@hatter.hu

A korábbi kiadások a Magyar LMBT Szövetséggel együttműködésben jelentek meg, az EGT, a Norvég Finanszírozási Mechanizmus és a Fővárosi Szociális Közalapítvány, illetve a Nyílt Társadalom Alapítványok támogatásával.

Jelen kiadvány a 2022. december 31-én került lezárásra, tartalma nem minősül jogi tanácsadásnak. A Háttér Társaság nem vállal felelősséget azért, hogy a kiadványban képviselt álláspontot a hatóságok vagy a bíróságok elfogadják. A Háttér Társaság továbbá nem vállal felelősséget a kiadványban szereplő külső honlapok tartalmáért sem.

A jelen kiadás megjelenését a Német Szövetségi Köztársaság Külügyminisztériuma támogatta.

Szövetségi Külügyminisztérium

Human Rights

Azonos nemű pároddal jelenleg három együttélési forma közül választhatsz Magyarországon:

1. bejegyzés nélküli („sima”) élettársi kapcsolat
2. nyilvántartásba vett élettársi kapcsolat
3. bejegyzett élettársi kapcsolat

Kiadványunk célja, hogy közérthető formában megismerhesd a legfontosabb jogszabályokat, és ezzel segítsünk abban, hogy megtaláljátok a számotokra legjobb együttélési formát.

Először röviden bemutatjuk mindhárom lehetőséget, majd részletesen a bejegyzett élettársi kapcsolat szabályait.

Minden témakörnél külön megtaláljátok a sima élettársi kapcsolatra vonatkozó szabályokat is.

Tartalom

Milyen típusú kapcsolatok vannak? ... 6

Sima élettársi kapcsolat ... 6

Nyilvántartott élettársi kapcsolat ... 6

Bejegyzett élettársi kapcsolat ... 7

Hogyan köthettek bejegyzett élettársi kapcsolatot? ... 9

Ki köthet bejegyzett élettársi kapcsolatot? ... 9

Hogyan tudjátok elindítani az eljárást? ... 10

Mit kell tudni a szertartásról? ... 12

Lehet-e egyházi szertartást tartani? ... 13

Milyen jogaitok, kötelezettségeitek lesznek? ... 14

Vagyonjog ... 14

Névviselés ... 18

Örökbefogadás ... 19

Mesterséges megtermékenyítés ... 19

Gyermeknevelés ... 20

Egészségügyi jogok, gondnokság ... 21

Lakásbérlet ... 21

Adózás ... 23

Szociális juttatások ... 23

Összeférhetetlenség, vagyonnyilatkozat ... 24

Adatvédelem ... 24

Büntetőjog ... 25

Bevándorlás, állampolgárság ... 26

Mi történik, ha valamelyikőtök meghal? ... 28

Temetés ... 28

Öröklés ... 28

Életbiztosítás, magánnyugdíj ... 30

Lakásbérlet ... 30

Özvegyi nyugdíj ... 31

Kártérítés, kárenyhítés ... 31

Hogyan tudjátok megszüntetni a bejegyzett élettársi kapcsolatot? ... 32

A „válóper” ... 32

A közjegyzői megszüntetés ... 33

Vagyonmegosztás ... 35

Tartásdíj ... 36

Lakáshasználat ... 37

Külföldi vonatkozások ... 38

Bejegyzett élettársi kapcsolat külföldi állampolgárral ... 38

Külföldön kötött bejegyzett élettársi kapcsolat elismertetése ... 39

Bejegyzett élettársi kapcsolat elismertetése külföldön ... 40

Azonos nemű párok elismerése a világ országaiban ... 42

Gyakori kérdések ... 43

Praktikus tanácsok ... 44

Milyen típusú kapcsolatok vannak?

Sima élettársi kapcsolat

A sima élettársi kapcsolatot **nem kell bejelenteni**. Automatikusan létrejön akkor, amikor elkezdtek érzelmi és gazdasági közösségben együtt élni, és addig tart, amíg együtt éltek. Egyszerre csak egy élettársi kapcsolatot lehet. Ez az élettársi kapcsolat akkor is létrejön, ha közben még nem váltál el a korábbi házastársadtól vagy bejegyzett élettársadtól.

Jogszabályról jogszabályra változik, hogy sima élettársként azonos jogaitok vannak-e a bejegyzett élettársakkal. Egészségügyi döntéseket például ugyanúgy hozhattok, de nem örököltök egymás után, csak ha erről külön végrendeletben rendelkeztek. Ráadásul az örökölt vagyon után ilyenkor illetéket kell majd fizetni (a bejegyzett élettársakkal ellentétben).

Nyilvántartott élettársi kapcsolat

Közjegyzőnél kérhetitek az élettársi kapcsolat nyilvántartásba vételét. Ez csak néhány többletjogot ad a sima élettársi kapcsolathoz képest, de egyes helyzetekben könnyebben tudjátok igazolni azt, hogy élettársak vagytok. Ha például bankhittelhez vagy özvegyi nyugdíj megállapításához kell igazolni az élettársi kapcsolatot, akkor ehhez nem kell tanúkat

találni, elég bemutatni a nyilvántartásba vételt igazoló okiratot. Ha nyilvántartásba vették az élettársi kapcsolatokat, akkor később bármelyikőtök kérheti annak törlését a közjegyzőtől.

Bejegyzett élettársi kapcsolat

Az azonos nemű pároknak 2009. július 1-től van lehetősége Magyarországon bejegyzett élettársi kapcsolatban együtt élni. Bár házasságot nem köthettek, de a bejegyzett élettársi kapcsolat **nagyon hasonló a házassághoz:**

- ugyanúgy jön létre, mint a házasság;
- ugyanúgy örököltök egymás után, mintha házasok lettetek volna;
- ha elváltok, ugyanúgy kell osztozkodnotok a közösen megszerzett vagyonon;
- ugyanazokra az adó-, szociális-, munkajogi és bevándorlási kedvezményekre vagytok jogosultak, mint a házastársak.

A bejegyzett élettársi kapcsolat **csak a következőkben különbözik a házasságtól:**

- csak azonos neműek köthetik meg;
- csak 18 éves kor felett köthetitek meg (házasodni különleges esetekben lehet 16 éves kortól is);
- nem vehetitek fel egymás nevét;
- nem fogadhattok közösen örökbe, még egymás gyermekét sem fogadhatjátok örökbe

- nem vehettek részt mesterséges megtermékenyítésben;
- ha az egyikőtöknek gyermeke születik, a másik nem lesz automatikusan a szülője (és nem is lehet később sem);
- ha el akartok válni, bizonyos esetekben közjegyző is megszüntetheti, nem kell feltétlenül bírósághoz fordulnotok.

A fentieket leszámítva **minden más tekintetben ugyanazok a jogok és kötelezettségek** illetik meg a **bejegyzett élettársakat**, mint a **házastársakat**. Ez akkor is igaz, ha az adott jogszabályban csak a házastársak vannak megemlítve.

Hogyan köthettek bejegyzett élettársi kapcsolatot?

Ki köthet bejegyzett élettársi kapcsolatot?

Mivel a bejegyzett élettársi kapcsolat nagyon hasonlít a házasságkötéshez, ezért létrehozni is hasonlóan lehet. A legfontosabb különbség, hogy bejegyzett élettársi kapcsolatot csak azonos nemű párok létesíthetnek.

További feltételek:

- mindketten elmúltak 18 évesek;
- nem álltok cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alatt;
- nem vagytok közeli rokonok;
- egyikőtök sem házas mással, és nincs mással bejegyzett élettársi kapcsolatotok sem.

Kijelenti-e <egyik fél megnevezése>, hogy az itt jelen lévő <másik féllel> bejegyzett élettársi kapcsolatot létesít?

az anyakönyvvezető által feltett kérdés

Hogyan tudjátok elindítani az eljárást?

Először is **be kell jelentenetek** azt a szándékotokat, hogy bejegyzett élettársi kapcsolatot kívántok kötni. A bejelentést annak a településnek az anyakönyvvezetőjénél kell megtenni, ahol a szertartást magát tartani szeretnétek. Sajnos ezt csak a fővárosi kerületekben, a megyei jogú városokban, valamint a járási székhelyeken tehetitek meg, de ezek közül bármelyik anyakönyvi hivatalt választhatjátok. Mivel ezt később már nem lehet megváltoztatni, érdemes alaposan megfontolni a helyszínt a szándék bejelentése előtt.

A bejelentés során az anyakönyvvezető előtt nyilatkoznotok kell, hogy a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének legjobb tudomásotok szerint nincs törvényes akadálya. Meg kell adnotok a tanúk neveit, lakcímüket és a személyi igazolványaik számát.

Ezen túl be kell mutatnotok az alábbi dokumentumokat:

- születési anyakönyvi kivonatot;
- személyi igazolványt és lakcímkártyát;
- ha valamelyikőtök elvált vagy özvegy, a családi állapotot igazoló záradékolt házassági vagy bejegyzett élettársi anyakönyvi kivonatot.

Az anyakönyvvezetővel megbeszélitek, hogy melyik nap legyen a szertartás. Az időpont attól is függ, hogy mikor ér rá az anyakönyvvezető,

és hogy mikor szabad az a helyszín, amit kinéztetek. A szándék bejelentésétől számítva 1 éven belül sort kell keríteni a szertartásra, különben újra kell kezdenetek a folyamatot.

Az anyakönyvvezető köteles titeket összeadni, nem tehet homofób megjegyzéseket, és nem viselkedhet ellenségesen veletek. Ha mégis ilyen tapasztaltok, érdemes LMBTQI jogvédő szervezethez, bírósághoz vagy az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóságához fordulni.

Mit kell tudni a szertartásról?

A szertartásra elsősorban az önkormányzat **házasságkötő termében** kerül sor. Ha kéritek, a jegyző engedélyezheti, hogy a szertartás **külső helyszínen** (parkban, étteremben, stb.) történjen. A szertartás alapesetben nyilvános, de kérhetitek, hogy ne legyen az (tehát csak az átlalatok meghívott vendégek vehessenek részt).

A szertartáson jelen kell lennie két tanúnak, akik aláírják a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítéséről szóló anyakönyvi lapot.

Az anyakönyvvezetői eljárás **ingyenes, de** az önkormányzatok a helyiség biztosításáért és az egyéb szolgáltatásokért (pl. pezsgő) **kérhetnek díjat**. A szertartáson csak arra vagytok kötelesek, hogy az anyakönyvvezető kérdésére mindketten igennel válaszoljatok, és aláírtok az anyakönyvi lapot. A szertartás minden más részéről szabadon dönthettek, (például hogy szeretnétek-e gyűrűt cserélni, megcsókolni egymást, fogadalmat tenni, mondjon-e beszédet az anyakönyvvezető).

Ha az étterem, szálloda vagy más szolgáltató azért nem engedi, hogy ott tartsátok meg a lakodalmat, mert azonos neműek vagytok, akkor érdemes LMBTQI jogvédő szervezethez, bírósághoz vagy az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala Egyenlő Bánásmóderért Felelős Főigazgató-ságához fordulni.

Lehet-e egyházi szertartást tartani?

A magyar állam csak az anyakönyvvezető előtt kötött (úgynevezett polgári) házasságot ismeri el, és ugyanez vonatkozik a bejegyzett élettársi kapcsolatra is. Tehát ha tartotok egyházi esküvőt, annak nincs jogi következménye, nem helyettesíti a polgári szertartást.

Minden egyház maga dönti el, hogy lehetővé teszi-e azonos nemű párok számára a „házasságkötést” vagy a kapcsolat valamilyen formában történő megáldását. Magyarországon a történelmi egyházak esetében erre egyelőre nincs lehetőség, de kisebb egyházak és néhány nyitott gondolkodású egyházi tisztségviselő vállalja ilyen szertartások lefolytatását is.

Milyen jogaitok, kötelezettségeitek lesznek?

A bejegyzett élettársak legfontosabb jogait és kötelezettségeit fejtjük ki ebben a részben.

Külön jelöljük minden résznél, hogy milyen jogok, kötelezettségek vonatkoznak rátok már sima élettársként is.

Vagyonjog

Bejegyzett élettársként a házassághoz hasonló vagyonközösség jön létre köztetek, kivéve, ha vagyoni jogi szerződést köttök (lásd később). Ez azt jelenti, hogy **minden vagyontárgy, amit az együttélés ideje alatt szereztek, az mindkettőtöké**, tehát mindketten fele-fele arányban lesztek tulajdonosok (azaz minden „osztatlan közös tulajdonba” kerül). Nem számít például, hogy kinek a nevére vásároljátok az az új lakást, vagy ki köti az autó adásvételi szerződését, mindketten tulajdonosok lesztek. Az sem számít, hogy a vagyontárgyat együtt vagy külön szereztek-e meg.

Csak az jelent kivételt ez alól, ami valamelyikőtök **különvagyonához** tartozik. Ezek a következők:

- ami már a tied volt, amikor összeköltöttetek;

- amit a vagyonközösség fennállása alatt örökölsz, ajándékba vagy ingyen kapsz;
- a szellemi tulajdonnal (pl. művészi alkotással) járó vagyoni jogok (de az a jogdíj, amit ezek után az együttélés ideje alatt kapsz, a közös vagyona tartozik);
- amit azért kapsz, mert valamilyen sérelem ért (pl. személyiségi jog megsértése miatt járó sérelemdíj);
- a személyes használati tárgyaid;
- amit a különvagyonodból veszel, vagy annak helyébe lép (pl. elcseréled).

Mindaz a haszon, ami az együttélések alatt a különvagyonból származik, az már közös vagyonnak fog számítani (levonva belőle az esetleges költségeket és adókat). Tehát ha például az összeköltözés előtt államkötvényben volt a saját pénzed, ennek kamatai már közös vagyonná válnak, függetlenül attól, hogy maga az államkötvény a különvagyonodba tartozik.

”

Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a házasságra vonatkozó szabályokat a bejegyzett élettársi kapcsolatra is alkalmazni kell.

részlet a bejegyzett élettársi kapcsolatról szóló törvényből

Ha valamelyikőtöknek nincs elég jövedelme vagy nem képes magáról gondoskodni, akkor a másik **köteles őt anyagilag támogatni**, amíg együtt éltek.

Ha valamelyikőtök meghal, akkor a közös vagyon fele mindenképpen a túlélő felé marad. Ezen túl ő **törvényes örökösnek** is minősül, tehát az örökségen osztozik a többi örökösrel (ha vannak). Az örökség a közös vagyon másik feléből és az elhunyt különvagyonából áll össze. Erről bővebben az „Öröklés” pontban írunk.

Ha elváltok, és nem tudtok megegyezni a vagyon megosztásáról, akkor a bíróság a közös vagyont jellemzően egyenlő arányban osztja fel köztetek. Erről bővebben a „Vagyonmegosztás” pontban írunk.

Ha másképp szeretnétek a vagyonról rendelkezni, akkor **vagyonjogi szerződést köthettek**. A szerződés tartalmát szabadon határozhatjátok, például, hogy mi számítson közös vagyonnak, és mi maradjon különvagyon, illetve a jövőre nézve a vagyon megszerzésének mik lesznek a szabályai. A szerződés csak akkor érvényes, ha közokiratba (közjegyző által készített okiratba) vagy ügyvéd által ellenjegyzett magánokiratba foglalták.

Ezután érdemes megkérni a közjegyzőt, hogy a szerződést vigye fel a **Házassági és Élettársi Vagyonjogi Szerződések Országos Nyilvántartásába**. Így mindketten védve vagytok attól, hogy a másik eladja, vagy más módon átruházza akár a közös vagyontokba, akár a te különvagyondba tartozó vagyontárgyakat. A vevő ugyanis ebből a nyilvántartásból közjegyzői közbenjárással bármikor tájékozódhat, hogy kié a kérdéses vagyontárgy. Ha viszont a szerződés nincs a nyilvántartásban, és a vevő az adásvétel előtt nem tudott tájékozódni a köztetek fennálló vagyoni szerződés létéről és tartalmáról, akkor az övé marad a megvásárolt vagyontárgy. Ilyenkor még megpróbálhatod bírósági eljárásban azt bizonyítani, hogy a vevőnek (pl. egy ismerősödnek) tudnia kellett arról, hogy a vagyontárgy a közös vagyontokba tartozott.

Ha **sima élettársként** éltek együtt, akkor nem jön létre közös vagyon, de vagyoni szerződéssel megállapodhattok ebben. Ha szétköltöztök, akkor viszont követelhetitek egymástól az együttélés alatt szerzett vagyon megosztását. Erről bővebben a „Vagyonmegosztás” pontban írunk.

Ha már egy ideje sima élettársként éltek együtt, és utána köttök bejegyzett élettársi kapcsolatot, akkor már az élettársi közösség létrejötte után, de a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése előtt szerzett vagyonra is a vagyonközösség szabályai fognak vonatkozni. Ilyen körülmények között a sima élettársi közösség létrejötte után vett lottószelvény nyeresége akkor is közös lesz, ha a lottószelvényt nem közösen vásárolták.

Ha valamelyikőtöknek nincs elég jövedelme vagy nem képes magáról gondoskodni, akkor a sima élettárs is köteles őt anyagilag támogatni, amíg együtt éltek.

Névviselés

Bejegyzett élettársként nem vehetitek fel egymás nevét, ez az egyik fontos különbség a házassághoz képest. Arra viszont **van lehetőség, hogy bármikor nevet változtassatok**, így mégiscsak fel tudjátok venni akár egymás vezetéknevét, vagy össze tudjátok kapcsolni a két vezetéknevet. Ilyenkor azonban a születési nevetek változik meg, nem jön létre külön „házassági név”.

A névváltoztatási eljárást személyesen tudjátok elindítani bármely anyakönyvvezetőnél. Ő adja majd oda a formanyomtatványt, amit ki kell töltenetek. Ha valamelyikőtök külföldön élő magyar állampolgár, akkor az illetékes konzuli tisztviselőhöz kell fordulnia. Az eljárásért 10.000 Ft illetéket kell fizetni. A kérelmet elutasíthatják, de ez nem jellemző.

5 éven belül újabb névváltoztatást csak különös méltánylást érdemlő okból engedélyeznek. Ilyen ok lehet például a bejegyzett élettársi kapcsolat megszűnése.

Sima élettársként ugyanezek a szabályok vonatkoznak rátok.

Örökbefogadás

Bejegyzett élettársként nem fogadhatjátok örökbe egymás gyermekeit, és közösen sem fogadhattok örökbe idegen gyermeket. 2021. március 1-től Magyarországon idegen gyermeket (jellemzően állami gondozottat) csak házastársak fogadhatnak örökbe. Kivételes esetben, ha ehhez a családpolitikáért felelős miniszter is hozzájárul, lehetőség van egyéni örökbefogadásra is. Ám ilyenkor csak az egyikőtök lesz a gyermek törvényes szülője.

Sima élettársként ugyanezek a szabályok vonatkoznak rátok.

Mesterséges megtermékenyítés

Bejegyzett élettársként nem vehettek részt mesterséges megtermékenyítésben. Magyarországon mesterséges megtermékenyítésben hivatalosan csak házások, különmemű élettársak vagy egyedülállók vehetnek részt. Egyedülálló nő pedig csak akkor, ha életkora vagy egészségi állapota miatt várhatóan már nem fog természetes úton teherbe esni. Ennek ellenére sok lesbikus nő vállalt gyermeket mesterséges megtermékenyítés révén az elmúlt években úgy, hogy letagadta az élettársát. A bejegyzett élettársi kapcsolatot viszont nem lehet letagadni, az ki fog derülni a nyilvántartásból. Mások külföldi egészségügyi szolgáltatókhoz mentek, ahol megengedőbbek a szabályok.

Fontos tudnotok, hogy függetlenül a kezelés vagy a szülés helyétől, a gyermekekre a magyar családjogi szabályok fognak vonatkozni. Így hiába ismerné el a külföldi jogszabály anyának a másik szülőt is, ezt a magyar hatóságok nem fogják figyelembe venni.

Sima élettársként ugyanezek a szabályok vonatkoznak rátok.

Gyermeknevelés

Ha az egyik **bejegyzett élettársnak** van saját vagy örökbefogadott gyermeke, a **pár másik tagja a gyermek mostohaszülőjének minősül**. Mostohaszülőként

- a párod gyermekével kapcsolatban tartási kötelezettséged keletkezik;
- gyermekgondozási díjat (GYED) és/vagy gyermekgondozást segítő ellátást (GYES) kaphatsz a gyermek után;
- családi pótlékot és családi adókedvezményt igényelhetsz;
- táppénzre mehetsz, ha beteg a gyermek.

A **sima élettárs** ilyen esetben nem mostohaszülőnek, hanem **nevelőszülőnek** minősül. Nevelőszülőként:

- nem kell eltartanod a párod gyermekét;
- nem kaphatsz GYED-et;

- csak akkor kaphatsz GYES-t, családi adókedvezményt és családi pótlékot, ha már legalább egy éve igazolhatóan együtt éltek (az igazolásban segít az, ha közjegyzői nyilvántartásba vetették a kapcsolatot);
- táppénzre mehetsz, ha beteg a gyermek.

Egészségügyi jogok, gondnokság

Bejegyzett élettársként információkat kérhetsz a másik egészségi állapotáról. Ha a párod valamiért nem tud dönteni, akkor helyette dönthetsz az orvosi beavatkozásokról, kezelésekről is.

Ha valamelyikőtök már nem képes önállóan intézni az ügyeit (pszichés állapota, szellemi leépülése vagy szenvedélybetegsége miatt), akkor a másik kérheti a gondnokság alá helyezését, és ha nem nyilatkoztatok előzetesen másként, akkor a másikat kell gondnoknak kijelölni.

Sima élettársként ugyanezek a szabályok vonatkoznak rátok.

Lakásbérlet

Bejegyzett élettársként ha valamelyikőtök önkormányzati bérlakásban él vagy ilyenbe költözik, akkor a **másik is beköltözhet**, nem kell hozzá külön hozzájárulás az önkormányzattól. Ha közösen kéritek az önkormányzatot, akkor vele is bérlőtársi szerződést kell kötnie.

Ha **nem önkormányzattól** béreltek lakást, akkor a **bérleti szerződésbe külön bele kell foglalni**, ha a bérlőn kívül a bejegyzett élettárs vagy más hozzátartozó is használhatja a lakást.

A **sima élettárs** csak külön hozzájárulás mellett költözhet be a bérlakásba – akár az önkormányzattól, akár mástól bérlitek azt.

Adózás

Friss **bejegyzett élettársként** igénybe vehetitek az **első házások adókedvezményét** (jelenleg havi 33.335 forinttal csökkenti az adóalapot 24 hónapon keresztül).

Megoszthatjátok a gyermek után járó **családi adókedvezményt**.

Ha egymástól örököltök vagy egymásnak ajándékoztok, **nem kell illetéket fizetnetek** utána.

Sima élettársként akkor oszthatjátok meg a családi adókedvezményt, ha legalább egy éve igazolhatóan együtt éltek. Az igazolásban segít az, ha közjegyzői nyilvántartásba vetettétek a kapcsolatot.

Ha egymástól örököltök vagy egymásnak ajándékoztok, illetéket kell utána fizetnetek.

Szociális juttatások

A **bejegyzett élettársaknak** is jár minden olyan juttatás, ami a házastársaknak, tehát például a kedvezményes lakáshitel (CSOK) is. Ha szociális juttatásokat vagy ápolási díjat igényeltek, akkor a párotok jövedelmét is figyelembe fogják venni a rászorultság megállapításánál.

Sima élettársként ugyanezek a szabályok vonatkoznak rátok.

Összeférhetetlenség, vagyonnyilatkozat

Ha egy jogszabály összeférhetetlenséget állapít meg házastársak között, az ugyanúgy vonatkozik a **bejegyzett élettársakra** is. Az összeférhetetlenségre vonatkozó szabályok tehát korlátozzák a házastársi vagy bejegyzett élettársi kapcsolatban élő személyeket bizonyos döntéseikben vagy jogviszonyaikban (pl. bíró nem ítélkezhet a házastársa fölött, vagy a közigazgatás több területén a házastársak nem lehetnek alá-fölérendeltségi viszonyban egymással).

Ha az egyikőtök állami vezető, akkor a pár másik tagjának szintén vagyonnyilatkozatot kell tennie.

Sima élettársként ugyanezek a szabályok vonatkoznak rátok.

Adatvédelem

A szexuális irányultságodra és szexuális életedre vonatkozó adatok különleges adatok, amelyek kezelése főszabályként tilos. Csak kivételes esetekben, elsősorban amikor a jogszabály kötelezővé teszi, akkor kell nyilatkozni róluk, függetlenül attól, hogy milyen partnerkapcsolatban élsz. A hatóságok és a szolgáltatók csak úgy kérdezhetnek rá például a családi állapotodra, hogy a házastárs és bejegyzett élettárs megnevezés egy kategóriában szerepel. Így nem derülhet ki, hogy azonos nemű személlyel élsz együtt, mert ez a szexuális irányultságodról is információt adna másoknak. Ha azonban a párod nevét is meg kell adni jogszabályi kötelezettség miatt, akkor ki fog derülni.

Büntetőjog

Ha a **bejegyzett élettársi** kapcsolat létesítésekor elhallgatod vagy letagadod a fennálló házasságodat vagy bejegyzett élettársi kapcsolatodat, **közokirat-hamisítást** követsz el.

Büntetőügyekben **nem kell vallomást tennetek egymás ellen**. Ha a párod bűncselekményt követ el és te nem teszel feljelentést, azért nem indulhat ellened eljárás.

Vannak olyan bűncselekmények (pl. könnyű testi sértés, szexuális erőszak), ahol a rendőrség csak akkor indít eljárást, ha azt az áldozat kéri. Ezt nevezik magánindítványnak. **Ilyen magánindítványt te is tehetsz a párod helyett** (tehát ha ő az áldozat, te is kérheted az eljárás megindítását).

Abban az esetben, ha a párod lop meg téged, vagy megrongálja a te tulajdonodat, szintén csak magánindítványra indul eljárás (azaz, ha te kéred). Ha a jelenlegi vagy a korábbi párod rendszeresen bántalmaz, kényszerít, fogvatart, személyesen vagy telefonon zaklat, akkor kapcsolati erőszak miatt feljelentést tehetsz ellene a rendőrségen, és kérheted, hogy adjanak ki egy távoltartó határozatot.

Sima élettársként ugyanezek a szabályok vonatkoznak rátok, kivéve a közokirat-hamisítást, mivel az élettársi kapcsolat létrejöttéhez nem kell a családi állapotról nyilatkozni.

Bevándorlás, állampolgárság

Ha magyar állampolgár vagy, vagy más okból vagy jogosult Magyarországon tartózkodni, és a **bejegyzett élettársad** nem magyar állampolgár, akkor **családtagnak minősül**, és ő is beutazhat az országba. Ha a lakhatása, egészségügyi ellátása, megélhetése biztosított, akkor korlátlan ideig itt is tartózkodhat.

A párod **dolgozhat** is, de ehhez alapesetben munkavállalási engedélyre van szüksége. Nincs szükség munkavállalási engedélyre, ha:

- a párod az Európai Gazdasági Térség (EGT) állampolgára, vagy
- te EGT (de nem magyar) állampolgár vagy.

Ha párod 1 éve családtagnak Magyarországon tartózkodik, a munkavállalási célú tartózkodási engedély igénylésének menete egyszerűbb, mintha nem lenne családtag.

Ha a párod magyar állampolgár szeretne lenni, akkor **honosítási eljárást** kell indítania. Ehhez azt kell igazolnia, hogy:

- a kérelem benyújtása előtt legalább 3 éve bejegyzett élettársi kapcsolatban éltek, és a kérelem benyújtása előtt legalább 3 évvel szerzett Magyarországon letelepedési engedélyt, és azóta itt is lakik, vagy
- ha nem él legalább 3 éve Magyarországon, akkor legalább 10 éve bejegyzett élettársi kapcsolatban éltek.

A magyar jog a bejegyzett élettársnak nem minősülő regisztrált élettársakat is elismerheti családtagként, ha

- te EGT (de nem magyar) állampolgár vagy, és
- Magyarországon vagy az EU másik tagállamában regisztráltak a kapcsolatokat bármilyen hivatalos formában.

Európai Gazdasági Térség (EGT): az Európai Unió országai, továbbá Izland, Liechtenstein, Norvégia és Svájc.

Sima élettársaknak alapesetben **nem járnak a fenti jogok**, de az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság elismerheti családtagként a párodat, ha:

- te EGT (de nem magyar) állampolgár vagy, és
- egy háztartásban éltél pároddal, mielőtt Magyarországra érkeztetek.

Mi történik, ha valamelyikőtök meghal?

Temetés

Ha meghal a **bejegyzett élettársad**, neked kell gondoskodni a temetéséről még akkor is, ha van gyermeke. Te döntheted el azt is, hogy hol és milyen módon legyen a temetés, de figyelembe kell vened a párod kívánságait.

Kivétel ez alól, ha párod a végrendeletében vagy temetési szerződésben mást nevezett meg ezzel kapcsolatban. Ilyenkor a megnevezett személy kötelessége gondoskodni a temetésről, és ő dönthet a részletekről is.

Sima élettársként ugyanezek a szabályok vonatkoznak rátok.

Öröklés

Ha a **bejegyzett élettársad** meghal, akkor a közös vagyon fele mindenképpen a tiéd marad. Ezen túl a párod hagyatéka vonatkozásában **törvényes örökösnek** is minősülsz, tehát az örökségen osztozol a többi örökossal (ha vannak). A hagyaték a közös vagyon másik feléből és az elhunyt különvagyonából áll. A közös vagyon és a különvagyon közötti különbségről a „Vagyonjog” pontban írunk.

Csak akkor örökölhetsz bejegyzett élettársad után, ha a halálakor együtt éltetek, vagy ha éppen nem éltetek együtt, akkor volt rá esély, hogy újra együtt éljete. Az örökölt vagyon után nem kell illetéket fizetned.

Ha nincs végrendelet

Ha a párodnak nincs gyermeke, és nem írt végrendeletet, akkor te örökölsz:

- azt a lakást, amiben közösen laktatok, a berendezési és felszerelési tárgyakkal együtt;
- a vagyon többi részének a felét, ha a szülők még élnek, vagy a teljeset, ha a szülők már nem élnek.

Ha a párodnak van gyermeke, akkor:

- életed végéig lakhatsz a közösen lakott lakásokban, használhatod annak berendezési és felszerelési tárgyait (ez az özvegyi haszonélvezeti jog);
- a vagyonból ugyanakkora részt örökölsz, mint egy gyermeke (a többi részt a gyermekei örökölik).

Ha van végrendelet

Ha a párod írt végrendeletet, akkor az abban leírtak szerint örökölsz. Előfordulhat, hogy mást nevezett meg örökösnek, de ilyenkor is meg kell kapnod az úgynevezett kötelesrészt. A kötelesrész annak a vagyonnak az egyharmada, ami akkor járt volna neked, ha nincs végrendelet.

Ha a téged mint törvényes örökösöt haszonélvezeti jog is megillet(ne), a kötelesrész ebben az esetben a haszonélvezeti jognak olyan korlátozott mértéke, amely szükségleteidet biztosítja, figyelembe véve az általad örökölt egyéb vagyontárgyakat is.

Sima élettársként nem számítasz törvényes örökösnek, nem jár a haszonélvezeti jog és a kötelesrész sem. Csak akkor örökölsz, ha a végrendeletben megnevez a párod örökösnek, de ebben az esetben is a legmagasabb öröklési illetéket kell fizetned.

Életbiztosítás, magánnyugdíj

Ha a **bejegyzett élettársad** az életbiztosításában vagy a magán-nyugdíjpénztári szerződésében megnevezett egy kedvezményezettet, akkor ő fogja megkapni a pénzt. Ha nem nevezett meg kedvezményezettet, akkor a törvényes örökösök kapják meg.

Sima élettársként ugyanezek a szabályok vonatkoznak rátok.

Lakásbérlet

Ha önkormányzati bérlakásban laktok és a **bejegyzett élettársad** volt a bérlő, akkor továbbra is bérlőként lakhatsz a lakásban, ha korábban a párod oda befogadott és halálakor életvitelszerűen ott laktál.

Sima élettársként nem lakhatsz tovább az önkormányzati bérlakásban, csak ha te is hivatalosan bérlő voltál.

Özvegyi nyugdíj

Ha a **bejegyzett élettársad** öregségi nyugdíjat kapott, vagy már kaphatott volna, akkor a halála után özvegyi nyugdíj jár neked. Nem számít az, hogy mennyi ideje éltetek együtt.

Sima élettársként bizonyítanod kell, hogy már 10 éve együtt éltetek, és csak akkor jár neked az özvegyi nyugdíj.

Kártérítés, kárenyhítés

Ha a **bejegyzett élettársad** munkahelyi balesetben, közlekedési balesetben vagy például orvosi műhiba miatt megsérült vagy elhunyt, akkor egy bírósági eljárásban a következő dolgokra **kérhetsz kártérítést**:

- közvetlen költségekre (pl. temetés, gyógykezelés költsége);
- az elmaradt jövedelemre (haszonra);
- akár a párod elvesztése miatti gyászból adódó nem vagyoni kárra is (sérelemdíj).

Ha a párod bűncselekmény következtében hunyt el, akkor **állami kárenyhítést** kérhetsz.

Sima élettársként is kérhetsz kártérítést vagy kárenyhítést. Viszont ilyenkor a bíróság megvizsgálhatja, hogy mennyire volt szilárd a kapcsolatok, milyen régóta állt fenn, és ezt is figyelembe veheti a döntésében.

Hogyan tudjátok megszüntetni a bejegyzett élettársi kapcsolatot?

Ha megromlik köztetek a kapcsolat, akkor a **bejegyzett élettársi** kapcsolatot kétféleképpen szüntethetitek meg: **bíróság általi felbontással („válóper”)**, vagy **közjegyző általi megszüntetéssel**.

A „válóper”

Ha te szeretnéd felbontani a **bejegyzett élettársi** kapcsolatot, akkor neked kell elindítani az eljárást egy írásbeli beadvánnyal (keresetlevéllel). A formanyomtatványt letöltheted az internetről. A kitöltött keresetlevelet annál a bíróságnál kell benyújtani, amelyik településen (Budapesten kerületben) az utolsó közös lakóhelyetek volt, vagy ahol a párod lakóhelye van.

Ha mindketten szeretnétek felbontani a bejegyzett élettársi kapcsolatot, akkor egyeztetek meg minden kérdésben (pl. ki használja tovább a közös lakást, fizet-e valamelyikőtök a másinak tartásdíjat – lásd lejjebb). Ezeket írjátok le, és adjátok be a közös keresetlevélhez mellékelve a bírósághoz, ami azt csak jóvá fogja hagyni. Ha bármilyen kérdésben vita van köztetek, akkor közvetítőhöz (mediátorhoz) is fordulhattok, és az ő

segítségével is elkészíthetitek a közös megegyezést. A bíró is előírhatja, hogy forduljatok mediátorhoz.

30.000 forint illetéket kell fizetni, amikor beadjátok a keresetlevelet.

Bárhogyan is indítjátok el az eljárást, **részt kell vennem legalább egy tárgyaláson**, ahol a bíró meg fog hallgatni, és megpróbál kibékíteni benneteket. Ha ez nem sikerül, viszont minden kérdésben meg tudtatok egyezni, akkor már az első tárgyaláson kimondhatja a válast.

Ha nem tudtok megegyezni abban, hogy el akartok válni, vagy bármilyen kérdésben vita van köztetek, akkor több tárgyaláson is részt kell vennem. Ekkor az eljárást kezdeményező félnek kell bizonyítania, hogy a kapcsolat véglegesen és helyrehozhatatlanul megromlott köztetek. Ilyenkor az ügyvédeknek, szakértőknek fizetni kell a munkájukért, így sokkal többbe kerülhet a válás.

Ha valamelyikőtök nem ért egyet a bíróság döntésével, akkor fellebezhet ellene.

A közjegyzői megszüntetés

Választhatjátok azt is, hogy egy közjegyző szünteti meg a **bejegyzett élettársi** kapcsolatot.

Ennek az **alábbi feltételei vannak:**

- nincs olyan gyermek, akit mindkettőtöknek el kell tartanotok;
- meg tudtatok egyezni abban, hogy ki használja tovább a közös lakást, és hogy fizet-e valamelyikőtök a másiknak tartásdíjat (lásd lejjebb); és
- mindketten cselekvőképesek vagytok.

Nem elég csak leírnotok, hogy miben egyeztek meg. Közjegyzőhöz vagy ügyvédhez kell fordulnotok, aki a megegyezést közokiratba foglalja vagy ellenjegyzi. Ezért külön fizetnetek kell.

A bejegyzett élettársi kapcsolat megszüntetése során a közjegyző járhat el, akinek az illetékességi területén az utolsó közös lakóhelyetek volt, vagy akinek az illetékességi területén valamelyikőtök lakóhelye van. Onnantól fogva, hogy kéritek, a közjegyző 30 napon belül meghallgat titeket, az eljárás eredményeként pedig jóváhagyja a megegyezéseket és megszünteti a bejegyzett élettársi kapcsolatot.

Ha megegyeztetek a közös vagyon megosztásában is, és kéritek, akkor a közjegyző ezt is jóváhagyja. Ha ebben nem tudtatok megegyezni, akkor is megszünteti a bejegyzett élettársi kapcsolatot, ilyenkor a vagyon megosztása érdekében bírósági eljárást indíthattok (lásd a következő pontot).

A közjegyzőnek ki kell fizetnetek 12.000 forintot, valamint az egyéb eljárási költségeket.

Vagyonmegosztás

Ha a **bejegyzett élettársi** kapcsolat megszüntetésekor **nem tudtok megegyezni a közös vagyon megosztásáról, akkor egy külön bírósági eljárást indíthattok.** Ha nem kötöttetek korábban vagyoni jogi szerződést, akkor fele-fele arányban osztják el köztetek a közös vagyont, a különvagyonok érintése nélkül (lásd a „Vagyonjog” pontnál). A három alvagyon közül (a Te különvagyonod, a volt párod különvagyona és a közös vagyon), a vagyonmegosztás csak a közös vagyont érinti, ezt felezi meg a bíróság.

Sima élettársként alapesetben nem jön létre köztetek vagyonközösség. Tehát ha az egyikőtök vesz valamit, az a sajátja marad, nem kerül közös tulajdonba. Megállapodhattok erről másképp is, de azt külön szerződésben kell leírnotok.

Viszont ha megszűnik a kapcsolatotok, akkor követelhetitek egymástól az együttélés alatt keletkezett vagyonszaporulat megosztását. Ez azt jelenti, hogy részesedést követelhetsz a volt párod vagyonának gyarapodásából (pl. megtakarításokból) arra hivatkozva, hogy az élettársi kapcsolat elősegítette azt. Ezt a bíróság a vagyon megszerzésére fordított közreműködés arányában fogja megosztani azzal, hogy figyelembe fogja venni azt is, hogy ki mekkora részt vállalt a háztartási munkákból. Ha nem tudja megállapítani a közreműködés arányát, akkor egyenlő arányt fog feltételezni - kivéve, ha ez bármelyikőtökre nézve méltánytalan vagyoni hátrányt jelentene.

Tartásdíj

A **bejegyzett élettársi** kapcsolat megszűnése után akkor jár neked tartásdíj (vagy akkor kell tartásdíjat fizetned), **ha ebben egyeztetek meg, vagy a bíróság erre kötelezett.** Tartásdíjat rendszeresen (általában havonta) kell fizetni a másik részére.

A bíróság akkor írhatja elő, hogy tartásdíjat fizess, ha:

- a volt párod önhibáján kívül rászorul, és
- arra nem érdemtelen, és
- a tartásdíj fizetése nem veszélyezteti a saját (vagy kiskorú gyermeked) megélhetését.

Akkor érdemtelen a volt párod a tartásdíjra, ha:

- az ő súlyosan kifogásolható életvitele vagy magatartása miatt szűnt meg a bejegyzett élettársi kapcsolat, vagy
- a kapcsolat megszűnése után durván megsértette a te érdekeidet, vagy a veled együtt élő hozzátartozód érdekét.

Nem kell tovább fizetni a tartásdíjat, ha a másik újból házasságot vagy bejegyzett élettársi kapcsolatot köt, vagy ha már nem szorul rá.

Sima élettársként nem jár tartásdíj, hacsak abban nem állapodtok meg.

Lakáshasználat

A **bejegyzett élettársi** kapcsolat megszüntetése után az használhatja a közös lakást, akinek a különvagyonába tartozott, vagy aki azt önállóan bérelte. Ez akkor is igaz, ha neki nincs gyermeke, míg a volt párjának van.

Ha a lakás közös tulajdonban volt vagy közösen béreltették, akkor a bíróság dönti el az alábbiak szerint:

1. Ha a lakás adottságai alapján ez lehetséges, akkor mindketten tovább lakhattok benne.
2. Ha nem lehetséges, akkor az maradhat ott, akinek van kiskorú gyermeke.
3. Ha nincs kiskorú gyermek, akkor annak kell kiköltöznie a lakásból, aki a másik érdekeit súlyosan megsértette.

Ha így sem tud dönteni a bíróság, akkor minden más fontos körülményt fog figyelembe venni, és az maradhat a lakásban, akinek például az egészségi állapota, az életkora vagy a vagyoni helyzete miatt jobban szüksége van rá.

Sima élettársként ugyanezek a szabályok vonatkoznak rátok.

Külföldi vonatkozások

Bejegyzett élettársi kapcsolat külföldi állampolgárral

Külföldi állampolgárral is köthetsz bejegyzett élettársi kapcsolatot, ha egyikőtök magyar állampolgár vagy Magyarországon él. Az sem akadály tehát, ha egyikőtök hazája sem ismeri el hivatalosan az azonos nemű kapcsolatokat.

Külföldi állampolgárként a szándék bejelentésekor az alábbi dokumentumokat kell bemutatni:

- útlevelet vagy a külföldiek részére kiállított személyazonosító igazolványt vagy tartózkodási engedélyt;
- a külföldön kiállított születési anyakönyvi kivonatot és annak hiteles magyar fordítását;
- a lakóhely igazolásáról szóló tanúsítványt és annak hiteles magyar fordítását;
- a családi állapot igazolását (tehát azt, hogy egyedülálló vagy özvegy) és annak hiteles magyar fordítását.

A fordításokat az Országos Fordító és Fordításhitelesítő Irodával tudjátok elkészíttetni, vagy ha más készítette a fordítást, akkor a hivatásos magyar konzullal kell hitelesíttetni. Előfordulhat, hogy a fordítás előtt a külföldi iratokat a kiállító országban hitelesíttetni kell (apostille-lal

vagy diplomáciai felülhitelesítéssel ellátni). Mivel a hatóságnak 30 napja van arra, hogy a külföldi iratokat ellenőrizze, ezért számítsatok rá, hogy hosszabb idő fog eltelni a bejelentés és a szertartás között.

Ha valamelyikőtök nem Magyarországon él, a szándék bejelentéséhez nem kell ide utaznia, hanem azt a konzulnál is megteheti. De legalább az egyikőtöknek mindenképp az anyakönyvvezetőnél kell bejelentenie a szándékát.

A szertartást csak Magyarországon tarthatjátok meg. A beutazáshoz egyéb célú vízumot vagy tartózkodási engedélyt kell igényelnetek, és meg kell adnotok, hogy bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése miatt kéritek azt. Ha tolmácsra van szükségetek a szertartáson, arról nektek kell gondoskodnotok.

Külföldön kötött bejegyzett élettársi kapcsolat elismertetése

Ha 2009. július 1. után külföldön kötöttél bejegyzett élettársi kapcsolatot, és legalább egyikőtök magyar állampolgár, akkor azt Magyarországon **anyakönyveztetni kell** (ha ennél korábban, akkor újra meg kell kötni Magyarországon). Ezt a magyar állampolgár fél kérheti a lakóhelye szerint illetékes anyakönyvvezetőnél vagy ha külföldön él, akkor a nagykövetségen. Ha ti nem kéritek, de az anyakönyvvezető vagy a konzul tudomást szerez róla, akkor hivatalból meg fogják indítani az eljárást.

A kérelemhez csatolni kell:

- a kitöltött adatlapot (letölthető a nagykövetség honlapjáról);
- az eredeti okiratot a bejegyzett élettársi kapcsolatról és ha szükséges, annak hiteles magyar fordítását;
- a személyazonosító okmányaitok (külföldi esetén útlevél) másolatát;
- a születési anyakönyvi kivonataitok másolatát és ha szükséges, annak hiteles magyar fordítását;
- a bejegyzett élettársi kapcsolat megkötése előtti családi állapotot igazoló okiratot és ha szükséges, annak hiteles magyar fordítását.

Az angol, német vagy francia nyelvű iratokat és dokumentumokat a magyar hatóságok fordítás nélkül elfogadják, így ezekben az esetekben nincs szükség hiteles fordításra.

A hazai anyakönyvezésnél a magyar szabályokat kell alkalmazni, így például nem fogják anyakönyvezni azt, ha külföldön felvette a párod nevét.

Bejegyzett élettársi kapcsolat elismertetése külföldön

Ha házasságot vagy bejegyzett élettársi kapcsolatot kötöttetek valahol, azt **csak olyan országban fogják elfogadni, ahol az ottani jogszabályok is lehetővé teszik ezt.** Ahol nincs ilyen szabály, ott csak sima élettársak lehettek.

Az **Európai Unió országaiban** azonban mindenhol **családtagnak minősültek**, még akkor is, ha az adott ország nem ismeri el hivatalosan az azonos neműek kapcsolatát. Ez megkönnyíti a tartózkodási engedély megszerzését, de más előnyökkel nem jár (azaz minden más szempontból egyedülállóként fognak titeket kezelni).

Azonos nemű párok elismerése a világ országgaiban

Házasság:

Amerikai Egyesült Államok, Andorra, Argentína, Ausztrália, Ausztria, Belgium, Brazília, Chile, Costa Rica, Dánia, Dél-Afrikai Köztársaság, Ecuador, Egyesült Királyság, Finnország, Franciaország, Hollandia, Írország, Izland, Kanada, Kolumbia, Kuba, Luxemburg, Málta, Mexikó, Németország, Norvégia, Portugália, Spanyolország, Svájc, Svédország, Szlovénia, Taiwan, Új-Zéland és Uruguay.

Bejegyzett élettársi kapcsolat:

Bolívia, Ciprus, Csehország, Ecuador, Észtország, Görögország, Horvátország, Kolumbia, Lettország, Liechtenstein, Magyarország, Málta, Monaco, Montenegro, Németország, Olaszország, San Marino, Svájc, Szlovénia, valamint Japán tartományai/régiói.

Gyakori kérdések

Nem törölte el az új Polgári Törvénykönyv (Ptk.) a bejegyzett élettársi kapcsolatot?

Az igaz, hogy az új Ptk. nem szabályozza a bejegyzett élettársi kapcsolatot és nem is utal rá, de nem törölte el. A bejegyzett élettársi kapcsolatról szóló 2009. évi XXIX. törvény tartalmaz minden szabályt, így azt is, hogy a Ptk. házasságra vonatkozó szabályait kell alkalmazni a bejegyzett élettársakra is.

Eltörölheti egy későbbi kormány a bejegyzett élettársi kapcsolatot?

Az Alkotmánybíróság szerint az azonos nemű pároknak alkotmányos joga van ahhoz, hogy a házassághoz hasonló bejegyzett élettársi kapcsolatban éljenek, így azt egy későbbi kormány sem törölheti el. Ha mégis megtennék, akkor az egyrészt szembemenne az európai emberi jogi kötelezettségeinkkel, másrészt a korábban kötött bejegyzett élettársi kapcsolatok attól még érvényesek maradnának.

Akkor nyilvántartásba veszik a melegeket?

A házassághoz hasonlóan a bejegyzett élettársi kapcsolatról is anyakönyvi nyilvántartást kell vezetnie az államnak, de emiatt nem érhet benneteket hátrány. A nyilvántartást nem nézheti meg bárki, nagyon szigorú szabályok vonatkoznak rá.

Praktikus tanácsok

Beszélgétek át a dolgokat!

A bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése komoly döntés, amely az élet számos területére kihatással van. Különösen vagyoni kérdésekben jelent komoly elköteleződést, ezért érdemes ezeket alaposan átbeszélni, és megfontolni a vagyoni jogi szerződés megkötését is.

Kezdjétek időben a szertartás szervezését!

A bejegyzett élettársi kapcsolat megkötése még akkor is szervezést igényel, ha csak a felek és a tanúk vannak jelen, hiszen úgy kell kitűzni a szertartás időpontját, hogy az mindenkinek megfeleljen (nektek, a tanúknak és az anyakönyvvezetőnek is). Ha a szertartásra népszerű helyen kerül sor, néha hónapokkal hamarabb be kell jelentkezni. A sok vendéggel, nagy lakodalommal járó események megszervezése hosszú időbe telik, és sok pénzbe kerül.

Egyeztetsetek az anyakönyvvezetővel!

Mindenképpen érdemes alaposan megvitatni a szertartás menetét az anyakönyvvezetővel. Jelezzétek neki, ha szeretnétek gyűrűcserét, fogadalmat, anyakönyvvezetői köszöntést vagy hitvesi csókot.

Tájékozódjatok, mielőtt külföldre mentek!

A bejegyzett élettársi kapcsolatot nem minden ország ismeri el, és ahol el is ismerik, ott is eltérőek a szabályok. Ha külföldre utaztok, vagy hosszabb ideig szeretnétek külföldön élni, mindenképpen érdemes az adott országban érvényes jogszabályokról is tájékozódni.

Álljatok ki a jogaitokért!

A bejegyzett élettársi kapcsolat lehetősége és az azzal járó jogosultságok nem az ügyintézők jóindulatán múlnak, arra törvényes jogotok van. Ne engedjétek a tájékozatlan vagy homofób ügyintézők szeszélyének! Ha a problémát nem sikerül megoldani, forduljatok LMBTQI jogvédő szervezetekhez, bírósághoz vagy az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala Egyenlő Bánásmódot Felelős Főigazgatóségához!

Az azonos nemű párok által választható együttélési formák:

- „sima” élettársi kapcsolat
- nyilvántartott élettársi kapcsolat
- bejegyzett élettársi kapcsolat

A párkapcsolati formák összehasonlítása

	Házasság	Bejegyzett élettársi kapcsolat	Nyilvántartott élettársi kapcsolat	Sima élettársi kapcsolat
Felek neme	különmű párok	azonos nemű párok	külön- és azonos nemű párok	
Korhatár	18, gyámhatósági engedéllyel 16	18	18	nincs korhatár
Létrejött	anyakönyvvezető előtti akarat-nyilvánítással		közjegyző általi nyilvántartásba vétellel	érzelmi-gazdasági kapcsolat létrejöttével
Felbontás	bíróság	bíróság vagy megegyezés esetén közjegyzői megszüntetés	a nyilvántartás törlését bármelyik fél kérheti	a kapcsolat megszakadásával automatikusan
Névviselés	igen	nem	nem	
Vagyonmegosztás (vagyonjogi szerződés hiányában)	egyenlő arányban		hozzájárulás arányában	

	Házasság	Bejegyzett élettársi kapcsolat	Nyilvántartott élettársi kapcsolat	Sima élettársi kapcsolat
Tartásdíj	igen		közös gyermek és 1 év együttélés esetén	
Lakáshasználat válás esetén	igen		közös gyermek és 1 év együttélés esetén	
Öröklés vég- rendelet nélkül	igen		nem	
Lakáshaszná- lat, ha nem a partner örököl	haszonélvezeti jog		nem	
Özvegyi nyugdíj	igen		10 év együttélés, vagy közös gyermek és 1 év együttélés esetén	
Apasági vélelem	igen	nem	nem	
Partner gyer- mekének örök- befogadása	igen	nem	nem	
Közös örökbefogadás	igen	nem	nem	
Mesterséges megterméke- nyítés	igen	nem	csak különmemű párok esetén	
Partner gyermekének tartása	igen		a jogszabály szövegéből nem egyértelmű	

	Házasság	Bejegyzett élettársi kapcsolat	Nyilvántartott élettársi kapcsolat	Sima élettársi kapcsolat
Tanúvallomás megtagadása	igen		igen	
Összeférhe- tetlenségi szabályok	igen		igen	
Egészségügyi információs és döntési jogok	igen		igen	
Bevándorlás esetén családtag	igen		csak nem magyar EGT állampolgár esetén, mérlege- lés alapján	csak nem magyar EGT állampolgár esetén, mérlege- lés alapján
Egyéb jogok és kötelezettségek	házastársakkal azonos		egyedi jogszabálytól függ	

Ha kérdésed, problémád van, az alábbi szervezetekhez fordulhatsz:

Háttér Társaság

Az egyesület információs és lelkisegély szolgálatot, valamint jogsegélyszolgálatot működtet, ahol részletesebb felvilágosítást és szükség esetén jogi segítséget is kaphatsz.

E-mail: hatter@hatter.hu

Telefon: 137-37, (1) 6 333 454

Internet: <https://www.hatter.hu>

Szivárványcsaládokért Alapítvány

A gyermeket nevelő LMBTQI emberek részére közösségi támogatást nyújtó alapítvány. Találkozókat, képzéseket tartanak, zárt Facebook csoportot működtetnek.

E-mail: info@szivarvanycsaladokert.hu

Internet: <https://www.acsaladazcsalad.hu/>

Alapvető Jogok Biztosának Hivatala Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatósága

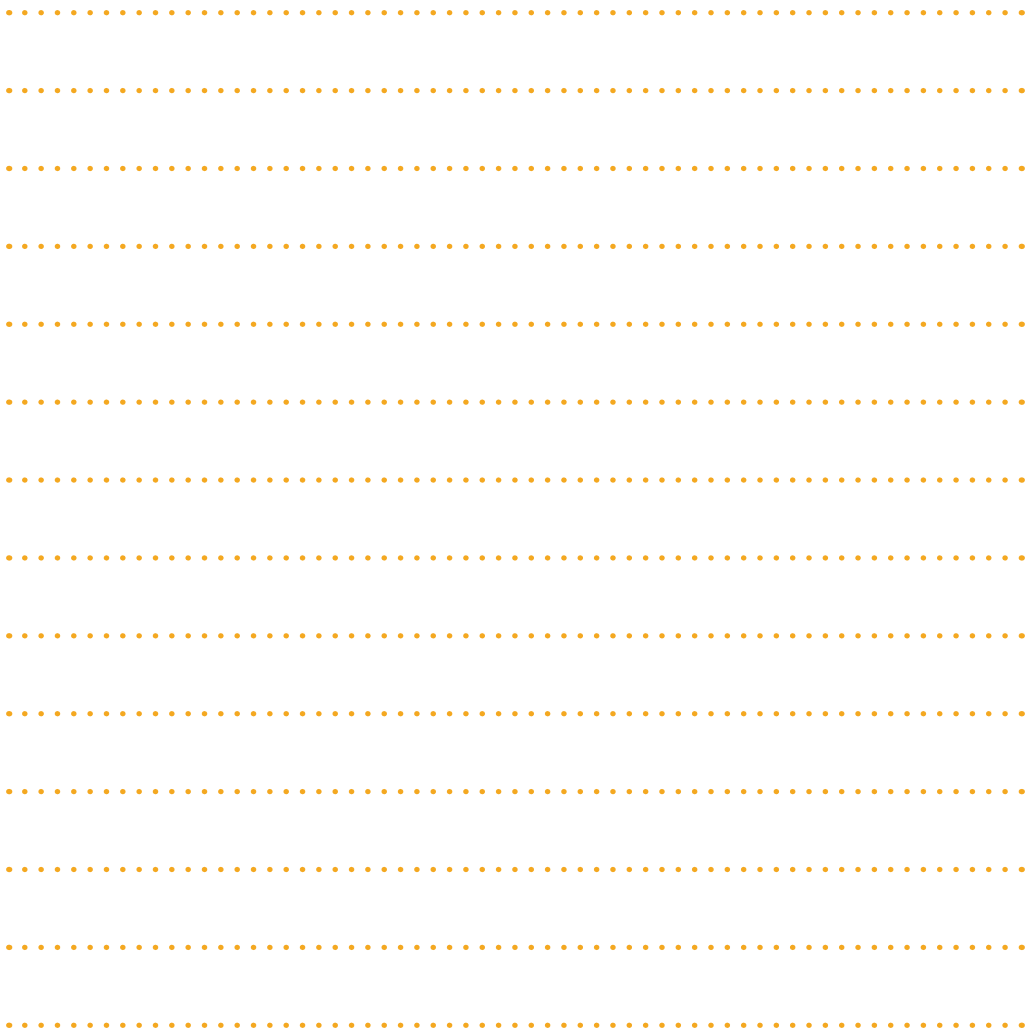
Ha hátrányos megkülönböztetés vagy zaklatás ér szexuális irányultságod miatt, ennél az állami szervnél lehet panaszt tenni.

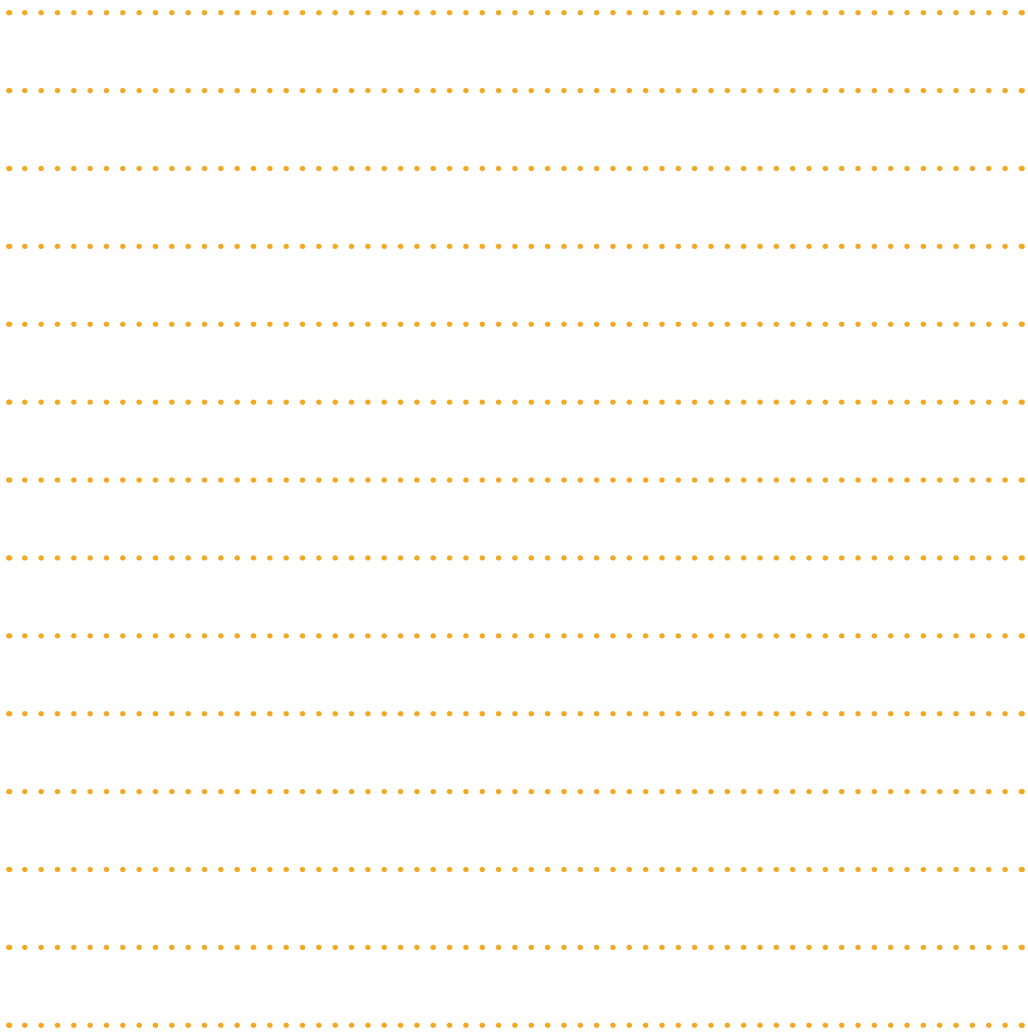

E-mail: egyenlobanasmod@ajbh.hu

Telefon: (80) 203 939, (1) 795-2975

Internet: <https://www.ajbh.hu/>

Információ és lelkeség

137-37 (ingyenes)

+36 1 329 33 80 normál díjas

Skype: „segélyvonal”

Minden nap 18:00-23:00

chat.hatter.hu

Minden hétfőn és

szerdán 18:00-23:00

lelkisegely@hatter.hu

Jogsegély

Ingyenes jogsegélyszolgálat:

jogsegely@hatter.hu

+36 1 6 333 454

Anonim bejelentési lehetőség:

jelentsd-a-homofobiat.hu

Jelentsd a homofóbiát!

HIV/AIDS megelőzés

A minden nap 8:00 és 22:00 között elérhető telefonos és internetes tanácsadó szolgálat elérhetőségei:

hivvonal@hatter.hu

+36 1 6 333 455

